

Z činnosti hudebních knihoven IAML

Seminář a zasedání Slovenské národní skupiny IAML v Trnavě

Po rozdělení Československa v roce 1993 se do značné míry rozpouštěly a oslabily nejen institucionální, ale i dosavadní přirozené vazby a blízké vztahy hudebních knihoven, respektive jejich reprezentantů v českých, moravských a slovenských knihovnách, muzeích a dalších institucích. Ustala zejména bezprostřední nutnost koordinovat vzájemné postupy a tím i společné diskuse o odborných a provozních činnostech i dalších plánech rozvoje. Oba státy a jejich instituce řešily totiž v uplynulé dekádě řadu svých vlastních problémů v podmínkách, jejichž rámec určovala odlišná legislativa a vlastní státní kulturní a vzdělávací politika.

Dřívější profesní vztahy se však naštěstí nikdy nepřerušily úplně a na odborné bázi existuje i nadále spolupráce a vzájemná výměna informací. Příkladnějším mezi knihovnicemi a muzejními hudebními institucemi v Bratislavě a Martině na jedné straně a pražskou Národní knihovnou a brněnským Moravským muzeem na straně druhé nadále přetrvávají některé společné zájmy a úkoly, například při vytváření a sdílení elektronických databází či v oblasti nadnárodních soupisových akcí. Mezi dalšími institucemi ovšem naopak tyto pracovní kontakty v minulých dekádách prakticky ustaly.

Celkový posun obou států směrem k Evropské unii, který se dovršil v květnu 2004, rychlý nástup a široké využití informačních technologií a v neposlední řadě i některé signály k obnovení spolupráce a posílení efektivity při prosazování našich stanovisek v rámci Mezinárodního sdružení hudebních knihoven, archivů a dokumentačních středisek (IAML) jakoby znovuoživilo oboustrannou tendenci a potřebu obnovení těsnějších a pravidelnějších kontaktů ve prospěch hudebních knihoven a hudebněknihovnické profese v obou zemích.

Takovému nesporně žádoucímu vývoji vyšlo zřetelně vstřícné mj. i letošní pozvání slovenských knihovníků k účasti na jejich 24. odborném semináři „Aktuálne otázky hudebního knihovnictva“, pořádaném 3. a 4. června 2004 v Trnavě, adresované členům výboru České národní skupiny IAML (ČNS IAML). Z původně plánované účasti předsedkyně ČNS IAML Mgr. Zuzany Petráškové z pražské Národní knihovny na tomto semináři bohužel sešlo a do Trnavy jako další pozvaný host přijela pouze současná tajemnice ČNS IAML, vedoucí hudebního úseku Ústřední knihovny Městské knihovny v Praze a pisatelka této zprávy v jedné osobě. Už na tomto místě můžeme s potěšením sdělit, že obnovený slovensko-český kon-

takt byl nejen nadmíru srdečný, ale i pracovně angažovaný, a tudíž jej lze zcela neformálně hodnotit jako skutečně přínosný pro obě strany.

Samotný seminář byl slavnostně zahájen dopoledne 3. června 2004 v krásně renovovaném prostředí Domu hudby nesoucím jméno proslulého trnavského rodáka, skladatele Martina Schneidera-Trnavského, a sloužící zároveň jako sídlo hudebního oddělení trnavské knihovny. Zahájení semináře proběhlo za účasti vedoucího odboru kultury samosprávného Trnavského kraje Ing. Viliama Kubányiho a ředitelky Krajské knihovny Juraje Fándlyho PhDr. Emílie Díteové (<http://www.kniznicatrnava.sk>). Oba jmenovaní již ve svých úvodních vystoupeních dali přesvědčivě najevo, že město Trnava i samotné vedení knihovny si je vědomo hluboké kulturní tradice města a jeho institucí i svého současného závazku k jejich uchování a rozvíjení. Tento pocit, že Trnava se může pochlubit skutečnou podporou hudebních aktivit jak v rámci hudebního oddělení a Domu hudby s expozicí života a díla skladatele M. Schneidera-Trnavského, tak i v širším kontextu města a jeho okolí, se ještě prohloubil při vystoupení vedoucí hudebního oddělení krajské knihovny Anny Benákové. V době konání semináře se v Trnavě navíc odehrávaly koncerty a semináře v rámci mezinárodního hudebního festivalu „Dobrofest“ (<http://www.dobrofest.sk>) na počest hudebníka, vynálezce a výrobce rezofonické kytary nazývané dobro, která obohatila řadu žánrů americké lidové i populární hudby, Johna Dopyera, jenž má slovenské kořeny. Jako účastníci semináře jsme v Trnavě měli možnost navštívit zahajovací koncert tohoto ojedinelého festivalu a také expozici „Dvorana slávy dobro“, pokládanou za jediné muzeum rezofonických nástrojů na světě a instalovanou v přízemí Domu hudby.

Pracovní část semináře zahájilo vystoupení dlouholetého předsedy Slovenské národní skupiny IAML (SNS IAML, <http://www.snk.sk/iaml/zapisnice.html>) dr. Emanuela Muntága, historii a současnosti slovenských hudebních knihoven byl věnován příspěvek zasloužilé předsedkyně Komise pro veřejné hudební knihovny PhDr. Emese Duka-Zolyomiové. Vzhledem k chystaným volbám nového výboru SNS IAML bezprostředně následovalo vřelé poděkování oběma kolegům za jejich úctyhodné aktivity ve prospěch slovenských hudebních knihoven.

Poté byl dán prostor informacím hudebních knihovníků z České republiky. Nejprve byl přečten pozdrav a stručná informace shrnující podstatná fakta o činnosti ČNS IAML a současných problémech a úkolech českého hudebního knihovnictví od předsedkyně ČNS IAML Mgr. Zuzany Petráškové a zdravotce místopředsedy PhDr. Julia Hůlka, které se setkaly s upřímným ohlasem slo-

venských kolegů, stejně jako následující referát Mgr. Jany Navrátilové o současné situaci a problémech veřejných hudebních knihoven v ČR. Vystoupení autorky tohoto příspěvku v programu semináře vzbudilo živou odezvu, která se projevila jak v následujících dotazech v rámci diskusních panelů během obou jednacích dnů, tak i v neformálních rozhovorech s kolegy z různých knihoven a institucí v kuloárech. Pozornost vzbudily např. četné vzdělávací akce směřované přímo a cíleně k profesnímu růstu hudebních knihovníků, jak je v posledních letech pravidelně za velkého zájmu českých a moravských knihovníků pořádá hudební oddělení Mahenovy knihovny v Brně. Velký význam také mají plenární zasedání ČNS IAML, semináře v Hradci Králové, návštěvy a prezentace vybraných regionálních knihoven. Nelíčený zájem všech kolegů pak vyvolal především úspěšný výsledek jednání zástupců českých hudebních knihoven s kolektivními správci o půjčování zvukových dokumentů. To se na Slovensku zatím odehrává za zcela odlišných podmínek. Aktuální situaci na semináři dobře ilustrovalo např. vystoupení zástupkyně Slovenského ochranného svazu autorského (SOZA) JUDr. Marty Turčániové.

Zajímavý program doplnily ještě aktuální informace o nových standardech pro MARC21 ve slovenských knihovnách a referát s příklady využívání internetu v praxi hudebních knihoven připravený pracovníci Slovenské národní knihovny v Martině. Jednací část semináře ukončil odpoledne 4. června 2004 závěrečný živý diskusní panel.

Na závěr důležitá informace ze zasedání SNS IAML: novou předsedkyní SNS IAML byla zvolena PhDr. Anna Kucianová ze Slovenské národní knihovny v Martině, vedoucí Komise pro práci veřejných hudebních knihoven se stala Mgr. Daniela Drličková z hudebního kabinetu Univerzitní knihovny v Bratislavě.

Jana Navrátilová
Městská knihovna Praha
navratij@mlp.cz